Dosarul nr. 2-25531/2023
2-23174686-12-2-07122023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

02 aprilie 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Marcel POPESCU
Grefieri Svetlana POGORLOVSCHI, Vasile PROCOPCIUC, Mariana PREPELEAC

examinând în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de *****, ***** către ”FLY ONE” SRL privind încasarea compensației pentru întîrzierea zborului și a cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces

1. La 05 decembrie 2023 avocatul Secrieru Olga, reprezentantul reclamanților *****, a înaintat în instanța de judecată o acțiune către „FLY ONE” SRL privind încasarea compensației pentru întârzierea zborului și a cheltuielilor de judecată, solicitând: *1. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, *****, ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 2. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, *****, ***** și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 3. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, *****, ***** Mihail și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 4. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, ***** și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 5. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, Gocearuc Viorica și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 6. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui *****, *****, ***** și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5000 lei; 7. Încasarea din contul „FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** și ***** a compensației pentru întârzierea zborului în mărime de 250 Euro pentru fiecare și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1000 lei.*

2. În motivarea cererii, reprezentantul reclamanților a invocat că aceștia au procurat bilete de zbor pentru cursa aeriană operată de compania aeriană SRL „FLY ONE” nr. 5F 5317, la 11 iunie

2023, ora 00:55, destinația Chișinău – Antalya. Însă, a susținut aceasta, din anumite circumstanțe de fapt, cursa nr. 5F 5317 cu destinația Chișinău – Antalya a suferit întârzieri de aproximativ 24 de ore, astfel încât a decolat abia la data de 11 iunie 2023, ora 22:00. Prin urmare, a indicat reprezentantul reclamanților, întârzierea cursei aeriene nr. 5F 5317 cu destinația Chișinău – Antalya se demonstrează prin tichetele de îmbarcare în care este indicată ora și data îmbarcării pasagerilor pentru decolare. A menționat că reclamanții, timp de 24 de ore de așteptare, au fost nevoiți să aștepte în incinta aeroportului Chișinău, fără a primi careva informații de asistență de la operatorul aerian SRL „FLY ONE". A mai precizat că cursa nr. 5F 5317 a suferit întârzieri, pasagerii fiind îndreptățiți, conform Hotărârii Guvernului nr. 836 din 08 noiembrie 2012 pentru aprobarea Regulamentului privind compensarea și asistența pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, la primirea unei compensații din partea operatorului aerian, în funcție de distanța ortodromică dintre punctele de destinație, iar pentru stabilirea sumei compensației care i se cuvine pasagerilor se va lua în considerație distanța ortodromică stabilită între aeroporturile Chișinău – Antalya, care constituie 1124 km. Astfel, potrivit pct. 18 din Regulament, pasagerii primesc o compensație în valoare de: a) 250 euro pentru toate zborurile de 1500 km sau mai puțin. Prin urmare, a invocat că reclamanții urmează să beneficieze de compensație în mărime de 250 euro pentru pasager. A mai indicat că la 14 iulie 2023, în adresa transportatorului a fost expediată somația de plată prin care a fost solicitată plata compensației în funcție de distanța ortodromică, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns. Cât privește împuternicirile avocatului, aceasta a menționat că sunt confirmate prin mandatele anexate, iar cheltuielile de asistență juridică prin bonurile de plată. A mai susținut că cheltuielile au fost reale și necesare, or, au fost negociate prin contract și achitate în contul biroului asociat de avocați „SECRIERU & PARTNERS", totodată, avocatul a efectuat un șir de măsuri pentru a soluționa litigiul, ulterior cu necesitatea de a se prezenta în ședințele de judecată. Totodată, a comunicat că reclamanții sunt scutiți de drept de la plata taxei de stat, având în vedere că este o acțiune de protecție a drepturilor consumatorului.

3. Potrivit fișei de repartizare, acțiunea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, în mod automat-aleatoriu, judecătorului Judecătoriei Chișinău, Marcel Popescu la 07 decembrie 2023, fiind acceptată spre examinare în procedura contencioasă prin încheierea din 12 decembrie 2023.

4. Copia încheieri din 12 decembrie 2023, împreună cu copia acțiunii și anexe a fost expediată în adresa pârâtei „FLY ONE" SRL, fiind recepționate, potrivit avizului de recepție, la 04 ianuarie 2024.

5. Ulterior, la 09 februarie 2024, din partea pârâtei „FLY ONE" SRL a parvenit referința la cererea de chemare în judecată, solicitând: *respingerea acțiunii reclamanților privind achitarea compensației pentru întârzierea zborului și compensarea cheltuielilor de judecată ca fiind una neîntemeiată:*

6. În motivarea referinței, pârâta „FLY ONE" SRL a indicat că, întârzierea zborului s-a datorat anumitor acțiuni, circumstanțe, impedimente în afara controlului companiei pârâte, fără ca aceasta să poată cumva interveni în ameliorarea situației sau întreprinderea anumitor măsuri ca întârzierea să nu fi avut loc. Astfel, a menționat pârâta, vinovăția „FLY ONE" SRL în partea ce ține de întârzierea cursei din 11 iunie 2023 lipsește, or, această întârziere s-a datorat unei defecțiuni tehnice care a fost înlăturată în cel mai scurt timp posibil din punct de vedere tehnic și operațional. A mai menționat că reținerea zborului KIV – AYT din 11 iunie 2023 a fost cauzată de defecțiunea tehnică a aeronavei: A320 YR-FIA din cauza unei defecțiuni tehnice „*IDG#2 inoperative*", IDG – este o componentă esențială a aeronavei Airbus A320, jucând rol crucial în

furnizarea de energie electrică a diferitelor sisteme de la bordul aeronavei. A mai precizat că IDG este responsabil pentru generarea energiei electrice de la motoare și distribuirea acesteia către diferite componente, inclusiv sistemele electrice ale aeronavei, sistemele hidraulice și alte sisteme majore. Astfel, a invocat pârâta, operatorul aerian cu bună-credință a acționat și a întreprins toate măsurile necesare în vederea respectării intereselor pasagerilor și înlăturării riscului de întârziere a zborului. A mai notat că atribuirea riscului întârzierii nesemnificative a executării obligației, reieșind din circumstanțele descrise, nu poate fi plasat exclusiv pe seama transportatorului, or, acesta nu este vinovat de cele întâmplate, or, motivul întârzierii zborului s-a datorat unui impediment imprevizibil care nu putea fi prevăzut de către pârâtă la momentul semnării contractului, mai mult, acesta nici nu era obligat să prevadă asemenea impedimente. A mai menționat că, coroborând prevederile art. 19 din Convenția de la Montreal, cu prevederile Regulamentului (CE) 261/2004, se constată că norma stabilită în Convenție, care exclude răspunderea transportatorului se răsfrânge și asupra riscurilor legate de siguranța zborului (inclusiv pasagerului), în cazul anumitor deficiențe neprevăzute care pot afecta siguranța zborului, iar aceste deficiențe pot fi legate și de starea tehnică a aeronavei. A reiterat, pârâta, că motivul întârzierii zborului la care fac trimitere reclamanții, a fost impus, reieșind din anumite circumstanțe imprevizibile la care transportatorul nu se putea aștepta la momentul încheierii contractului, astfel, reieșind din legislația națională și internațională, se constată că transportatorul nu este vinovat de întârzierea zborului, totodată, transportatorul nu este obligat în aceste circumstanțe să achite compensațiile pentru întârzierea zborului în cuantum de 250 euro, solicitate de către reclamanți. Așadar, a concluzionat pârâta, reclamanții și-au manifestat consimțământul de a călători cu „FLY ONE” SRL și, respectiv, au fost de acord cu condițiile acestei companii, motiv din care nu pot înainta obiecții de ordin pecuniar, dat fiind faptul că ei conștient și-au manifestat consimțământul în partea ce ține de condițiile pârâtei, inclusiv în partea ce vizează întârzierea zborului, până a procura biletele respective, adică până a fi încheiat contractul între părți, iar „FLY ONE” SRL a acționat în conformitate cu Regulile Generale de Transport. Mai mult decât atât, a precizat pârâta, reclamanții au primit serviciul, iar la momentul primirii serviciului nu au înaintat careva obiecții cu privire la calitatea acestui serviciu. Așadar, a concluzionat pârâta, obligația rezultată din raportul juridic de transport a fost stinsă, iar efectele stingerii obligațiilor duc la imposibilitatea revendicării anumitor pretenții. A mai specificat că părțile, prin acord comun au modificat orarul, or, pârâta „FLY ONE” SRL a propus o modificare de orar care a fost acceptată de către pasageri, iar pasagerii nu a declarat rezoluțiunea contractului atunci când le-a fost propusă modificarea de orar, indiferent de faptul că aveau acest drept. În speță, reclamanții au ales una din opțiunile prevăzute de art. 21 alin. (2) din Legea nr. 105 și anume să fixeze un nou termen prestatorului, iar intenția reclamanților de a fixa un nou termen este o acceptare a modificării orarului, ceea ce se deduce din comportamentul acestora și anume de a călători în continuare „FLY ONE” SRL, conform orarului nou. A mai menționat că la caz, comportamentul părților de acceptare a noului orar, a dus la modificarea acestuia și, respectiv, orarul nou de zbor a fost respectat, conform orarului nou agreat de părți transportatorul nu a întârziat. Respectiv, a precizat pârâta, reieșind din cele menționate, se constată imposibilitatea reclamanților de a revendica anumite prejudicii de la „FLY ONE” SRL, or, obligația a fost stinsă la momentul când pasagerii au ajuns la destinație, la momentul primirii obligației reclamanții nu au revendicat careva prejudicii. A mai susținut că în speță este un raport juridic stins, iar în aceste circumstanțe pârâta nu este obligată să achite penalități și/sau dobânzi, ori să repare prejudicii. A mai invocat că un alt argument de netemeinicie a acțiunii constă în faptul că această acțiune este înaintată împotriva unui subiect nepotrivit, or, zborul la care fac

trimitere reclamanții a fost unul „charter”, care a fost operat în favoarea operatorului turistic „JOIN UP” SRL și reclamanții au încheiat contract privind pachetul de servicii turistice, unde compania turistică și-a asumat responsabilitatea pentru toate serviciile incluse în pachet, adică și pentru transport. Așadar, a concluzionat pârâta, raportând prevederile legale la speță, se constată că reclamanții au achiziționat de la compania „JOIN UP” SRL un pachet de servicii de călătorie, care a inclus transportul de pasageri și cazarea la un anumit hotel, or, „JOIN UP” SRL este acea companie care a organizat și a unit toate aceste servicii pentru a oferi clientului un pachet unic fără ca aceasta să contacteze separat anumiți prestatori de servicii. Prin urmare, a precizat pârâta, reclamanții au beneficiat de un pachet de servicii turistice, iar spețа în cauză este guvernată nemijlocit și incontestabil de prevederile legale caracteristice pachetelor de servicii de călătorie și produsele de vacanță. A menționat că responsabil de toate acțiunile ce au loc în baza pachetului de servicii turistice (întârzierea zborului, neconformități în hotel) este organizatorul sau intermediarul, iar „FLY ONE” SRL, ca prestator de servicii, contractat exclusiv de organizatorul acestui sejur, nu poate răspunde în fața clientului companiei turistice sau a tur operatorului, fapt perceput în mod eronat de către reclamanți. A mai indicat că trebuie delimitat strict, concret și clar raportul juridic bilateral creat între „JOIN UP” SRL și reclamanți, fapt recunoscut de reclamanți și în cererea de chemare în judecată, compania aeriană „FLY ONE” SRL neavând tangență în niciun fel cu clienții companiei turistice. Prin urmare, a concluzionat pârâta, ținând cont de faptul că zborul Chișinău – Antalya a fost unul de tip charter, acesta a fost contractat și operat exclusiv în favoarea tur operatorului, respectiv „FLY ONE” SRL nu are nici un contract cu reclamanți și, respectiv, nu s-a obligat la nimic în fața acestora. A mai susținut că toate obligațiile față de reclamanți și le-a asumat compania turistică, iar conform prevederilor legale, aceasta este obligată să repare și prejudiciile cauzate. Cât privește cheltuielile de judecată, a invocat că reclamanții nu au justificat cu nimic cheltuielile, prezenta cauză nefiind atât de complexă, astfel încât să fie încasată o sumă de 5000 lei drept cheltuieli pentru asistență juridică.
7. Reprezentantul reclamanților, avocatul Secrieru Olga, în ședința de judecată susținut integral cererea de chemare în judecată pentru motivele de fapt și de drept indicate în cerere, solicitând admiterea integrală a acțiunii.
8. Reprezentantul pârâtei, avocatul Cristian Iustin, a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, pentru motivele de fapt și de drept invocate în referință.

Aprecierea instanței de judecată
9. Audiind participanții la proces, studiind materialele cauzei, probele prezentate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată conchide de a respinge acțiunea din următoarele considerente:
10. Potrivit art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.*
11. Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților şi intereselor legitime, sunt reglementate la art. 6 Cod de procedură civilă, care prevede că, *instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților şi intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.*
12. În conformitate cu art. 7 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească intentează procesul civil la cererea persoanei care revendică apărarea unui drept al său încălcat sau contestat, libertății ori a unui interes legitim.*

13. În conformitate cu art. 118 alin.(1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

14. Conform art. 121 Cod de procedură civilă*, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.*

15. Conform art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

16. Totodată, în conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

17. Potrivit art. 240 alin. (3) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.*

18. Conform art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

19. Hotărârea întemeiată se bazează pe dovezile ce corespund cu cerințele despre pertinența lor, adică care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

20. Cum rezultă din materialele cauzei și cum s-a constatat în cadrul ședinței de judecată, reclamanții *****, ***** au procurat bilete de zbor pentru cursa aeriană nr. 5F 5317 cu destinația Chișinău - Antalya și nr. 5F 5318 cu destinația Antalya – Chișinău (f.d. 35-57).

21. Totodată, reclamanții au invocat, iar pârâta - companie aeriană, a recunoscut că zborul 5F 5317 cu destinația Chișinău – Antalya din 11 iunie 2023 s-a reținut, or acest fapt a fost expus atât în cererea de chemare în judecată, cât și în referință.

22. Astfel, se atestă, atât din argumentele reclamanților din cererea de chemare în judecată, precum și din tichetele de îmbarcare, că zborul care a fost preconizat pentru 11 iunie 2023, ora 00:05, a avut loc la 11 iunie 2023, ora 22:00, astfel, întârzierea a durat în jur de 22 de ore, fapt care nu a fost infirmat nici de partea pârâtă (f.d. 58-65).

23. În vederea solicitării achitării compensației pentru întârziere, reclamanții, reprezentați de avocatul Secrieru Olga, la 14 iulie 2023 au expediat în adresa pârâtei o somație în care au solicitat achitarea compensației pentru întârzierea zborului cu 22 de ore, fiecărui reclamant-pasager, în sumă de 250 de euro, în termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii notificării (f.d. 67-69) Potrivit copiei avizului de recepție anexat la acțiune, somația a fost recepționată de către

pârâtă la 17 iulie 2023, însă un răspuns la această solicitare la materialele cauzei lipsește, partea reclamantă invocând în cerere că somația a fost lăsată de către pârâtă fără răspuns (f.d. 70).

24. Pornind de la revendicările înaintate de reclamanți, instanța de judecată notează că aplicabile speței sunt prevederile art. 9 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

25. La fel, conform art. 9 alin.(2) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile; c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii; d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege; e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală; f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane; g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză; h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.*

26. Potrivit art. 15 Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părţi până la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract. Apărarea drepturilor civile pe cale administrativă se face doar în cazurile prevăzute de lege.*

27. În corespundere cu art.774 alin.(1) Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

28. Prin prisma art.775 alin.(1) Cod civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenței, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

29. Prevederile art.858 alin.(2) Cod civil stipulează că, *obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

30. De asemenea, potrivit art.1411 alin.(1) Cod civil, *prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.*

31. Prevederile art. 1417 alin. (1) Cod civil stipulează: *contractul de transport de persoane se confirmă (se documentează) printr-un bilet (titlu de călătorie) sau alt document care dă dreptul la transport. Biletul poate fi emis în format electronic.*

32. Conform art.1419 Cod civil, *transportul de persoane include operaţiunile de îmbarcare, transbordare, transport şi debarcare. Transportatorul este ţinut să transporte pasagerul la destinaţie în siguranţă.*

33. Potrivit art. 1420 alin.(1) Cod civil, *transportatorul este ţinut să repare prejudiciul cauzat în urma decesului pasagerului, vătămării corporale a pasagerului, distrugerii sau deteriorării bunurilor acestuia, sub rezerva dispoziţiilor art.1421, sau în urma încălcării termenului de transportare, cu excepţia cazului în care acest prejudiciu este rezultatul unui impediment în afara controlului transportatorului şi dacă transportatorului nu i se putea cere în mod rezonabil să evite sau să depăşească impedimentul sau consecinţele acestuia ori dacă este rezultatul stării de sănătate a pasagerului sau al faptei acestuia. Transportatorul este ţinut să repare prejudiciul şi în cazul în care acesta se datorează stării sale de sănătate, a prepuşilor săi sau a stării ori funcţionării mijlocului de transport.*

34. Tot aici, instanța de judecată reține că biletele anexate la dosar întrunesc condițiile de validitate ale unui contract de transport în formula în care în acesta sunt indicate părțile contractului, obiectul contractului, data executării.
35. Astfel, în ordinea expusă prin prisma prevederilor art. 1417 Cod civil, se constată existența între părțile în litigiu a raporturilor civile de transport, potrivit cărora părțile s-au obligat reciproc la o anumită prestație, astfel încât obligația fiecăruia să fie corelativă obligației celeilalte. Anume, reclamanții achitând costul biletelor și-au executat obligația de plată pentru transportarea lor, iar "FLY ONE" SRL, la rândul său, avea obligația să asigure transportarea pasagerilor, conform condițiilor menționate în biletele de călătorie.
36. La fel, dispozițiile art.1998 alin.(1)-(2) Cod civil statuează expres că, *cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune. Prejudiciul cauzat prin fapte licite sau fără vinovăție se repară numai în cazurile expres prevăzute de lege.*
37. În conformitate cu art.1999 alin.(1) Cod civil, *dispozițiile acestui capitol se aplică şi în cazul prejudiciului cauzat în raporturile contractuale, cu excepția cazurilor în care se aplică dispozițiile legale privind neexecutarea obligațiilor. Răspunderea contractuală survine ca urmare a încălcării unei obligații asumate în baza unei clauze contractuale.*
38. Totodată, potrivit pct. 1 din Regulamentul privind compensarea şi asistența pasagerilor, în eventualitatea refuzului la îmbarcare şi anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.836/08 din 08 noiembrie 2012, *pasagerii transportului aerian îşi pot exercita drepturile minime atunci când: a) li se refuză îmbarcarea împotriva voinței lor; b) zborul este anulat; c) zborul este întârziat.*
39. La fel, potrivit pct. 2 din același Regulament rezultă că acesta se aplică: *a) pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova; b) pasagerilor care pleacă de pe un aeroport situat într-o țară terță către un aeroport situat pe teritoriul Republicii Moldova, exceptând cazurile în care aceştia au primit indemnizații sau compensații şi au beneficiat de asistență în țara terță respectivă, în cazul în care operatorul aerian al zborului respectiv este un operator aerian din Republica Moldova.*
40. Pct. 16 al aceluiași act normativ stabilește că, *în oricare din cazurile în care un operator aerian anticipează o posibilă întârziere a unui zbor peste ora de plecare prevăzută, după cum urmează: a) timp de două ore, în cazul zborurilor de 1500 de kilometri sau mai puțin; b) timp de trei ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor cuprinse între 1500 și 3500 de kilometri; c) timp de patru ore sau mai mult, în cazul tuturor zborurilor care nu se încadrează la literele a) sau b), pasagerilor li se oferă de către operatorul aerian: asistența specificată la litera a) punctul 25 și punctul 26 din Regulament; în cazul în care ora de plecare anticipată este la cel puțin o zi după ora de plecare anunțată inițial, asistența specificată la literele b) și c) punctul 25 din Regulament; în cazul în care întârzierea este de cel puțin cinci ore, asistența specificată la litera a) punctul 22 din Regulament.*
41. Potrivit pct. 17 din Regulament, *în orice caz, asistența se oferă în limitele de timp stabilite în cele de mai sus corespunzător fiecărei distanțe de zbor. Pasagerii trebuie să primească o compensație în conformitate cu prevederile capitolului V din acest Regulament.*
42. Conform pct. 18 lit. a) din Regulament, *când se face trimitere la acest capitol, pasagerii primesc o compensație în valoare de: a) 250 euro pentru toate zborurile de 1500 kilometri sau mai puțin.*

43. Distanța calculată prin metoda rutei ortodromice dintre Aeroportul Chișinău și cel din Antalya este de 1124 km, potrivit informației oferite de Autoritatea Aeronautică Civilă, plasată pe pagina: „https://www.caa.md/distantele-ortodromice-3-32".
44. Așadar, pretențiile reclamanților privind compensația pentru întârzierea zborului sunt întemeiate și pasibile a fi admise, or, în cadrul ședinței de judecată s-a demonstrat cu certitudine că zborul preconizat pentru cursa nr. 5F 5317 Chișinău – Antalya din 11 iunie 2023, ora 00:55, a fost efectuată cu întârziere, fapt care nu a fost negat de operatorul aerian.
45. Iar conform art. 123 alin. (6) Cod de procedură civilă, *faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.*
46. În același timp, instanța de judecată conchide că urmează a fi respins argumentul pârâtei precum că întârzierea s-a datorat unor impedimente în afara controlului companiei pârâte și fără ca aceasta să poată interveni în ameliorarea situației sau întreprinderea unor măsuri ca întârzierea să nu fi avut loc, or, pârâta nu a prezentat instanței de judecată nicio probă din care ar rezulta veridicitatea afirmațiilor sale.
47. Pârâta a prezentat o copie necertificată a unui raport în limbă străină, precum și traducerea acestuia, din care nu rezultă și nu se poate constata că la 11 iunie 2023, nava aeriană care urma să efectueze cursa nr. 5F 5317 Chișinău – Antalya, a suferit niște defecțiuni care, după cum a invocat pârâta, au fost cauzate de circumstanțe în afara controlului său și fără ca pârâta să poată interveni pentru ameliorarea situației.
48. Astfel, deși pârâta invocă existența unor defecțiuni și prezintă copia necertificată a unui raport în vederea confirmării existenței unei eventuale defecțiuni, aceasta nu poate servi drept probă pertinentă și concludentă în vederea dovedirii existenței unor împrejurări excepționale sau a unor circumstanțe imprevizibile, iar, conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*
49. Prin urmare, în lipsa unor probe veridice, pertinente și concludente, argumentele pârâtei „FLY ONE" SRL sunt declarative, întrucât nu există nicio justificare a întârzierii zborului, or, constatarea unor probleme tehnice în procesul de verificare și întreținere a aeronavei nu pot constitui împrejurări excepționale.
50. În asemenea circumstanțe, pârâta „FLY ONE" SRL urmează să achite reclamanților *****, ***** suma de 250 euro, fiecărui reclamant, în lei moldovenești conform cursului Băncii Naționale a Moldovei la data executării, cu titlu de compensație pentru întârzierea zborului 5F 5317 din 11 iunie 2023.
51. Cât privește pretenția reclamanților privind compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, instanța de judecată reține următoarele:
52. Potrivit art.82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.*
53. Conform art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, *din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte: i) cheltuielile de asistenţă juridică.*
54. În conformitate cu art. 96 alin. (1)-(1^1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut câştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

55. Altfel spus, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.
56. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretenţiile reclamantului.
57. Cheltuielile de judecată se compensează părții care a avut câștiga de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.
58. În acest sens, judecătorul reține că cererea de chemare în judecată a fost depusă de către avocatul Secrieru Olga, în interesele reclamanților, care a reprezentat reclamanții în cadrul ședințelor de judecată și care a acționat în baza împuternicirilor acordate prin mandatele avocațiale anexate la materialele cauzei (f.d. 12-31).
59. Potrivit bonurilor de plată anexate la materialele cauzei, se constată că reclamanții *****, *****, *****, *****, ***** și ***** au achitat avocatului Secrieru Olga, prin intermediul BAA „Secrieru & Partners" pentru asistența juridică a câte 5000 lei fiecare, iar ***** 1000 lei (f.d. 71-77).
60. În temeiul pct. 15 din Recomandarea privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin hotărârea nr. 19.02/27.05.2022 din 27 mai 2022 a Consiliului Uniunii Avocaților din RM, pornind de la practica CEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime.
61. Pct. 16 și 17 din Recomandarea sus-menționată, prevede că, pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispoziţiile de plată prin virament sau bonurile de plată, copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice şi în alte cazuri stabilite de legislație, listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi timpului aferent acestora (cu tarifului orar).
62. De rând cu înscrisurile necesare a fi prezentate de către partea ce pretinde compensarea cheltuielilor de asistență juridică, pentru determinarea cuantumului compensației acordate, instanţa de judecată, pentru a face o apreciere corectă, va mai ține cont de: complexitatea cauzei; noutatea şi dificultatea întrebărilor juridice ridicate de speță; aportul avocatului la soluționarea cauzei; timpul şi munca depusă de avocat; aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența (cunoștințe tehnice speciale, cunoașterea profundă a unor reglementări de profil, cunoașterea limbilor străine, a altor procedee de comunicare cu clienți specifici etc.); faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare; rezultatul obținut; restricțiile de timp impuse de client şi de circumstanțele cauzei; natura si durata relației dintre avocat și client; experiența, reputația şi abilitatea avocatului; justificarea şi ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză; suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză; alți factori, la discreția instanţei.
63. Astfel, corelând reglementările legale menționate cu circumstanțele cauzei, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la „FLY ONE" SRL în beneficiul reclamanților *****, *****, *****, *****, ***** și ***** a câte 5000 lei pentru fiecare și suma de 1000 lei în beneficiul reclamantei ***** cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în instanța de judecată, or, acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime.

64. Totodată, se reține că potrivit art. 1 din Legea taxei de stat nr. 1215/1992 (în vigoare la data înaintării acțiunii în instanța de judecată), *taxa de stat este suma percepută de către organele de stat, împuternicite special pentru acest fapt, de la persoanele fizice şi juridice, în ale căror interese sunt exercitate acţiuni sau eliberate documente de importanţă juridică.*

65. Potrivit art. 2 alin. (1) pct. 1) din legea sus-menționată, *taxa de stat se încasează pentru cererile de chemare în judecată, pentru cererile terţilor care au revendicări de sine stătătoare, pentru cererile cu privire la litigiile precontractuale, pentru cererile (plângerile) vizând cauzele cu procedură specială, pentru plângerile de apel şi de recurs, pentru cererile de revizuire, precum şi pentru eliberarea de către instanţa judecătorească a copiilor (duplicatelor) de pe documente.*

66. La acest capitol, instanța de judecată reține că reclamanții sunt scutiți de drept de la plata taxei de stat în litigiul în cauză, or, potrivit art. 4 alin. (1) lit. 7^1 din Legea taxei de stat nr. 1215/1992 (în vigoare la data înaintării acțiunii în instanța de judecată), *sunt scutiţi de plata taxei de stat în instanţele judecătoreşti: reclamanţii – în acţiunile de protecţie a drepturilor consumatorilor.*

67. În acest sens, se reține că în conformitate cu art.98 alin. (1) Cod de procedură civilă, *cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.*

68. Respectiv, conform prevederilor art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea taxei de stat nr. 1215/1992 (în vigoare la data înaintării acțiunii în instanța de judecată), *pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, taxa de stat se stabileşte în cuantum de 3% din valoarea acţiunii sau suma încasată, dar nu mai puţin de 150 lei şi nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice şi nu mai puţin de 270 lei şi nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.*

69. În speță, instanța de judecată a admis solicitările patrimoniale ale reclamanților a câte 250 euro pentru fiecare, în sumă totală de 5750 euro, iar 3% din această sumă reprezintă 3280,89 lei (trei mii două sute optzeci lei, 89 bani), potrivit cursului BNM din 02 aprilie 2024, în conformitate cu care 1 euro = 19,0196 lei (5750 x 19,0196 = 109362,70 x 3% = 3280,89 lei).

70. Prin urmare, se încasează de la „FLY ONE" SRL în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 3280,89 lei (trei mii două sute optzeci lei, 89 bani).

71. În circumstanțele enunțate și în conformitate cu art. 236-241 CPC, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de *****, ***** către "FLY ONE" SRL privind încasarea compensației pentru întîrzierea zborului și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul "FLY ONE" SRL, în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro), în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul "FLY ONE" SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** Boris compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** Mihail compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000,00 lei (cinci mii lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 1000,00 lei (una mie lei).

Se încasează din contul ”FLY ONE” SRL în beneficiul lui ***** compensația pentru întîrzierea zborului în mărime de 250,00 euro (două sute cincizeci euro) în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărîrii.

Se încasează de la ”FLY ONE” SRL în beneficiul Statului cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime de 3280,89 lei (trei mii două sute optzeci lei 89 bani).

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile de la data adoptării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
judecător **Marcel POPESCU**